

Իրենց Երկրի Երկրագործները

Att fira bröllop ~ upptåg som skämt och ofog

För många hör olika former av upptåg och skämt ihop med firandet av ett bröllop. Upptågen är ett sätt för vänner att visa sin uppskattning, de kan också ses som en markering av att en ny fas av livet snart börjar. I regel är upptågen uppskattade och inte sällan beskrivs de efteråt som en av bröllopets höjdpunkter. Samtidigt är gränsen hårfin – det som uppfattas som roligt av en person behöver nödvändigtvis inte uppskattas av andra.

Frågelistan är avsedd att användas som ett hjälpmedel, en inspirationskälla till skrivandet. Du behöver inte svara på allt. Berätta gärna fritt!

Möhippor och svensxor

Svensxor och möhippor är traditioner med gamla anor. Idag kan de utformas på olika sätt – de kan bestå i allt ifrån en vanlig middag med de närmsta vännerna till bortrövande av den blivande bruden/brudgummen, utklädsel och krogbesök.

Berätta om en möhippa/svensxa som du varit med om. Vilka arrangerade och vilka deltog? Hur planerades den? Aktiviteter, skämt/pinsamheter, utklädsel? Mat och dryck? Alkohol? Hur uppfattades möhippan/svensxan av föremålet för festen, av deltagarna och av omgivningen? Har du hört talas om upptåg som gått överstyr?

Bröllopsfesten

Även under bröllopsfesten förekommer ibland olika former av skämt eller upptåg. Det kan till exempel röra sig om uppträdanden, tal, sånger, telegram och tillfällesvisor. Skämtsamma bröllopspresenter är ytterligare ett exempel.

Berätta om skämt eller upptåg under bröllopfester som du själv deltagit i, varit föremål för eller hört talas om! Vilka deltog? Hur uppfattades det?

Brudskådning

Åtminstone sedan det tidiga 1900-talet och framåt har personer som inte blivit inbjudna ändå besökt huset där bröllopfesten äger rum. De kom för att titta på och hedra brudparet men ofta också för att få ta del av mat och/eller dryck. Ibland hittade de också på olika former av upptåg. I delar av Sverige pågår traditionen alltjämt.

Har du hört talas om eller själv upplevt brudskådare? Var och när? Vilka deltog och vem besöktes? Vad kallades brudskådarna? Hur gick det till? Bjöds de på något? Hittade de på några hyss? Var brudskådarnas besök uppskattade? Berätta!

Bröllopsnatten

I delar av Sverige är det vanligt att bekanta till brudparet också hittar på andra hyss, inte sällan i samband med bröllopsnatten. Att i smyg hålla ris eller knäckebrödssmutor i bröllopsängen är ett exempel på detta.

Känner du till upptåg som hör ihop med bröllopsnatten? Berätta! Har du själv varit delaktig eller blivit utsatt? Ägde det rum inne i bostaden eller utanför? Vilka deltog i planerandet och utförandet? Hur gick det till? Hur uppfattades upptågen?

Andra upptåg

Upptågen ovan är bara några exempel, även många andra skämt och hyss förekommer i samband med bröllop. Känner du till eller har du varit med om några andra former av upptåg i samband med bröllop? Berätta!

Stort tack för din medverkan!

Din berättelse blir en värdefull del av våra samlingar.

Då vi gärna ser att du svarar personligt har du givetvis möjlighet att vara anonym. Uppge i så fall bara om du är kvinna eller man, yrke/sysselsättning, ditt födelseår samt din födelse- och bostadsort. Om du har fotografier, vykort, teckningar eller liknande som illustrerar din berättelse får du gärna skicka med dessa. Vi tar gärna emot original, men om du inte vill skänka oss dina bilder kan vi låna dem för att kopiera dem och sända tillbaka dem igen. Uppge också fotografens/illustratörens namn om möjligt. Meddela oss om arkivet och våra besökare får använda dina illustrationer i böcker, artiklar och på Internet.

Skicka ditt svar portofritt till:

Institutet för språk och folkminnen
Svarspost
20494256
401 10 Göteborg

Du kan även e-posta ditt svar till dag@sprakochfolkminnen.se

Har du frågor om arkivet eller projektet kontakta gärna Fredrik Skott på tel. 031 – 10 75 36 eller fredrik.skott@sprakochfolkminnen.se